

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 387

van **MAARTEN DE VEUSTER**

datum: 13 december 2023

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Binnenvaart - Invoering 'trackpilot'-systeem

Het Nederlandse binnenvaartmedium Schuttevaer meldt dat bijna 8% van de Nederlandse binnenvaartschepen is uitgerust met een trackpilot, een stuurondersteuning vergelijkbaar met de 'lane assist' in auto's. Dat zou bijdragen aan de veiligheid (minder concentratieverlies bij de schipper) en ook leiden tot brandstofbesparing.

1. Hoe ziet de minister die evolutie? Is het een stap naar autonoom varen? Draagt het trackpilot-systeem effectief bij tot veiliger scheepvaartverkeer?
2. Heeft de minister zicht op het gebruik van het trackpilot-systeem in de Vlaamse binnenvaart?
3. Blijkbaar wordt er al gewerkt aan passende regelgeving in de Central Commission for the Navigation on the Rhine (CCR).

Is Vlaanderen daarmee bezig? Wat moet er nog veranderen in de Vlaamse regelgeving en wat zijn de knelpunten?

4. Komt de trackpilot al aan bod in de Vlaamse binnenvaartopleidingen?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 387 van 13 december 2023

Van **MAARTEN DE VEUSTER**

1. Een TGAIN ('Track Guidance Assistent for Inland Navigation') of trackpilot zal het vaartuig navigeren volgens een vooraf ingegeven lijn of track. De meeste trackpilots volgen niet alleen deze track, maar gaan ook na of er obstakels op deze lijn liggen en waarschuwen de schipper aan boord ('collision awareness'). Dit wil zeggen dat een trackpilot een apparaat is van niveau 1 of 2 volgens de 'levels of automation' zoals bepaald door de CCR.

Binnen deze niveaus blijft de schipper steeds verantwoordelijk en is er een menselijke interactie nodig bij het navigeren.

Momenteel onderzoeken de producenten van deze systemen of ze ook een betrouwbare 'collision avoidance' kunnen toevoegen. Hierdoor is er geen (onmiddellijke) menselijke interactie meer nodig en gaat een trackpilot over naar niveau 3. Dit is een verdere stap naar geautomatiseerd/autonoom varen.

Van zodra deze systemen ook hun te volgen weg (tracks) met elkaar zullen delen, verhogen zij ook de veiligheid op de waterwegen. Schippers zullen hierdoor geïnformeerd de intenties kennen van de andere vaartuigen en kunnen hier beter op ageren.

2. In Europa werden tot hiertoe ongeveer 1000 schepen (8%) uitgerust met een trackpilot systeem van de vier producenten. Ongeveer 110 trackpilots werden op 'Vlaamse vaartuigen' door Tresco Engineering geïnstalleerd. Het is echter moeilijk om exacte cijfers te geven voor Vlaanderen, omdat vele installaties in het buitenland gebeuren.
3. Het Europese Comité voor de Standaardisatie van de binnenvaart (CESNI) heeft de opdracht gegeven aan de werkgroepen (CESNI/PT, CESNI/TI, CESNI/QP) om vereisten uit te werken voor de TGAIN. Het gaat hier om de technische vereisten, vereisten in het kader van de visualisatie in een Inland ECDIS en de vereisten in het kader van kwalificaties.

De CCR heeft tot nu toe nog geen regelgeving uitgewerkt voor het gebruik van TGAIN aan boord van binnenvaartuigen.

Aangezien de trackpilot geen 'collision avoidance system' is, blijft de schipper aan boord steeds verantwoordelijk voor de navigatie. Hierdoor is er momenteel geen regelgeving nodig voor het gebruik van de TGAIN. Van zodra de vereisten in standaarden vastgelegd zijn, kan er vanuit de regelgeving wel opgelegd worden dat een type goedkeuring voor een TGAIN noodzakelijk is.

4. Momenteel zijn nog geen competenties met betrekking tot trackpilot opgenomen in de goedgekeurde opleidingsprogramma's in Vlaanderen.

De inhoud van de bestaande goedgekeurde opleidingsprogramma's is gebaseerd op de ES-QIN-standaarden die door CESNI (Europees comité voor opstelling van standaarden in de binnenvaart) werden opgesteld en door de Europese Commissie

werden geïntegreerd in de richtlijn voor beroepskwalificaties die van kracht werd op 18/1/2022.

Op CESNI-niveau werken we mee aan de actualisering van de standaarden voor leidinggevend niveau met de bedoeling om TGAIN ('track guidance assistant for inland navigation')-gerelateerde competenties te integreren. Deze zullen verplicht worden in de opleidingsprogramma's zodra de Europese Commissie deze heeft omgezet in een gedelegeerde handeling.

Vanuit MOW zullen we ijveren bij de opleidingsinstellingen om hun opleidingsprogramma's te actualiseren met trackpilotcompetenties zodra deze werden aangenomen op CESNI-niveau.